

Győri Ítéltábla
Gf.II.20.189/2017/34/II.

A Győri Ítéltábla a dr. Antalóczi-Szilágyi Péter ügyvéd által képviselt felperesnek a Dr. Szabó Ügyvédi Iroda. által képviselt I. r. alperes, a Dr. Szabó Ügyvédi Iroda által képviselt II. r. alperes és a Dr. Szabó Ügyvédi Iroda által képviselt III. r. alperes ellen szerződésen alapuló követelés megfizetése iránt indított perében a ...i Törvényszék 2017. január 3-án kelt 13.G.40.047/2014/74. részítélete ellen a III. r. alperes által 76. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán megtartott tárgyaláson meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság részítéletének fellebbezett részét részben megváltoztatja, és a III. r. alperest terhelő marasztalási összeget 71.264.943,- (Hetvenegymillió-kettőszázhatvannégyezer-kilencszáznegyvenhárom) Ft-ra, és ennek 2013. június 4-étől 2013. június 30-áig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat, 2013. július 1-jétől a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat hét százalékkal növelt összegű kamatára leszállítja.

Ezt meghaladóan a részítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a III. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 991.070,- (Kilencszázkilencvenegyezer-hetven) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A törvényszék részítéletével dr. ... közjegyző 2011. május 30-án kelt 22017/Ü/687/2011/1. számú okiratába foglalt 110.000.000,- Ft-ra vonatkozóan a III. r. alperes részéről a felperes felé fennálló, tartozáselismerésre alapított 110.000.000,- Ft keresetrész körében kötelezte a III. r. alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 78.767.443 Ft-ot, és ennek az összegnek a vonatkozásában 2013. június 4-étől a kifizetés napjáig számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt mértékű kamatát, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Határozata indokolásában megállapította, hogy a III. r. alperesi gazdasági társaság tagja 2000. december 14-étől a felperes. A felperes ügyvezetője 1995. március 1-jétől 2011. augusztus 25-éig az I. r. alperes volt, míg a III. r. alperes ügyvezetője 2007. október 30-ától a mai napig a II. r. alperes, aki az I. r. alperes fia.

A felperes a 2001. január 1-je és a 2011. május 30-a közötti időszakban összesen 140.605.120,- Ft tagi kölcsönt nyújtott a III. r. alperesnek, s emellett az érintett felek üzleti kapcsolatából eredően további 48.358.073,- Ft követelése is fennállt.

A III. r. alperes nevében annak törvényes képviselője, a II. r. alperes 2011. május 30-án a dr. ... közjegyző nevében eljáró tanú-helyettes által közjegyzői okiratba foglaltan tartozáselismerő nyilatkozatot tett, amelyben elismerte, hogy a III. r. alperesnek a felperes felé a ...i vetőmagüzemmel kapcsolatosan 70.000.000,- Ft, míg a helyrajzi számú telephellyel kapcsolatosan 40.000.000,- Ft, mindösszesen 110.000.000,- Ft tartozása áll fenn. Kijelentette: fenntartja azt a jogát - tekintettel arra, hogy tulajdonát képezi a ...i vetőmagüzem -, hogy az ennek az ingatlannak az értékesítésével fedezhető 80.000.000,- Ft-ot az ingatlan értékesítése vagy a jogosult általi beszámítás útján rendezi; ekként a tényleges, rendezésre váró tartozás 30.000.000,- Ft. Az adós kijelentette azt is, hogy likviditási nehézségeire, valamint nagyon komoly fizetési szándékára figyelemmel 2011. július 31-étől havi ütemezésben törleszt, ennek az évnek a fennmaradó részében havi bruttó 300.000,- Ft-ot, majd 2012. január 1-jétől 2016. augusztus 31-éig havi bruttó 500.000,- Ft-ot; az utolsó törlesztő részlet 2016. szeptember 30-án esedékes, összege bruttó 200.000,- Ft.

A közjegyző-helyettes tájékoztatta a III. r. alperest, hogy a 80.000.000,- Ft behajtására közvetlen végrehajtás útján nincs lehetőség.

Az I. r. alperes a felperes tulajdonosaihoz írt, 2011. június 30-ai levelében közölte, hogy 2011. május 31-ével a felperesnél a korábban hozott taggyűlési határozatnak megfelelően ügyvezetői megbízatása lejárt. A levél tartalmazza azt is, hogy a III. r. alperes tartozása a 2009-et megelőző évekből származó, ki nem egyenlített vevői követelésekből adódóan 48.358.073,- Ft, és ezt meghaladóan 60.948.120,- Ft kölcsöntartozás is fennáll. Utalt arra is, ő szólította fel a III. r. alperes ügyvezetőjét, hogy tegyen közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatot.

A III. r. alperes képviselőjében eljáró II. r. alperes a felperes tulajdonosának 2013. augusztus 27-én elküldött levelében szintén elismerte a 2011. május 30-ai állapotnak megfelelő tartozást, és közölte, kész a fennálló fizetési kötelezettség mielőbbi rendezésére; egyezség ugyanakkor még nem jött létre.

A felperesnek a 2013. augusztus 28-án megtartott taggyűléséről készült jegyzőkönyv szerint a II. r. alperes kijelentette, hogy a közjegyzői okiratba foglalt mintegy 110.000.000,- Ft tőketartozásért a III. r. alperes helytáll, a kamatösszeget azonban vitatja. Közölte azt is, hogy megegyezés esetén a 110.000.000,- Ft rövidesen kifizetésre kerülhet.

A felperes 2013. június 4-én levélben szólította fel a II. r. alperest, hogy a III. r. alperes fennálló tartozását haladéktalanul fizesse meg.

A felperes keresetében 110.000.000,- Ft, valamint kamatokból adódó további 81.731.000,- Ft megfizetésére kérte az alperesek egyetemleges kötelezését. Követelésének jogalapját a régi Ptk. 339. § (1) bekezdésében, 242. §-ában, 344. §-ában, továbbá a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: 2006. évi Gt.) 30. § (2) bekezdésében jelölte meg. Hivatkozott a 2011. május 30-án kelt közjegyzői okiraatra, a felperes és a III. r. alperes könyvelésének adataira, végül a követelések és a tartozások nyilvántartására. A bizonyítási eljárás eredményeként követelése tőkeösszegét 78.967.443,- Ft-ra szállította le, és elismerte, hogy 2016. szeptember 30-áig a III. r. alperes 30.000.000,- Ft-ot megfizetett.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. A III. r. alperes úgy nyilatkozott, hogy 110.000.000,- Ft-ból a 30.000.000,- Ft kiegyenlítését követően fennmaradó 80.000.000,- Ft tartozásából 27.962.596,- Ft megfizetését nem tudja bizonyítani, ugyanakkor a tagi kölcsönre alapított követelések elévültek, és legfeljebb a 2008. évi 5.000.000,- Ft érvényesíthető. Álláspontja szerint a felperes, valamint saját könyvelésének adatai tartozáselismerésnek nem minősülnek. Hivatkozott arra, hogy 7.000.000,- Ft

ot kétszeresen teljesített a felperesnek, valamint az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek ...i Intézete részéről eljárta igazságügyi könyvszakértő nem rendezett további 1.500.000,- Ft teljesítést sem.

A III. r. alperes a 2016. december 20-án megtartott tárgyaláson kérte, hogy a bíróság együttesen hallgassa meg a kirendelt igazságügyi könyvszakértőt, valamint a felkérésére magánszakvéleményt készítő ... t.

Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a kereset a részítélettel elbírált keretben túlnyomórészt alapos. A tagi kölcsön tekintetében hangsúlyozta, hogy az a gazdálkodó szervezet forráshiányának rendezésére szolgáló összeg, melynek nyújtására és visszafizetésére a régi Ptk. 523. § (1) bekezdése volt irányadó. A kölcsönt nyújtó tag a gazdálkodó szervezet tulajdonosa, és a gazdálkodó szervezet vagyonát képező tagi kölcsönnek üzletrésze arányában továbbra is tulajdonosa marad. A régi Ptk. hivatkozott szabályát ekként a gazdasági társaságokra vonatkozó speciális keretek között kell alkalmazni, és bár a tagi kölcsönnek van kötelmi jellege, de a tulajdonra vonatkozó rendelkezések is irányadók. Ebből következően a tagi kölcsönszerződésben rögzített visszafizetési határidőtől függetlenül a kölcsönt nyújtó tag azt tagi jogviszonyának fennállása alatt a társaságtól bármikor visszakövetelheti. Emiatt a követelés a régi Ptk. 324. § (1) bekezdése alapján a tagi viszony fennállása alatt nem évülhet el, és mivel a felperes jelenleg is tagja a III. r. alperesnek, ezért tagi kölcsönét bármikor visszakövetelheti.

A III. r. alperes tartozáselismerő nyilatkozata vonatkozásában az elsőfokú bíróság abból indult ki, miszerint a régi Ptk. 242. § (1) bekezdése alapján a tartozás elismerése a tartozás jogcímét nem változtatja meg, de az elismerőt terheli annak bizonyítása, hogy tartozása nem áll fenn, bírósági úton nem érvényesíthető, vagy a szerződés érvénytelen. Álláspontja szerint a III. r. alperes közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozata tartozáselismerésnek minősül, a felperes pedig követelése jogcímét is megjelölte tagi kölcsön, illetve számlakövetelésként; ez utóbbi a felek közötti üzleti kapcsolatból ered.

Az elsőfokú bíróság szerint a felperes 2013. június 4-én kelt levelében valamennyi követelését lejárttá tette, és felszólítása jogalapot teremtett számára ahhoz, hogy a bíróságtól elszámolást és marasztalást kérjen. Az elszámolás tekintetében az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek ...i Intézetének kiegészített szakvéleményéből indult ki. A szakvélemény leszögezte, hogy 2011. május 30-án a III. r. alperesnek 60.948.120,- Ft tagi kölcsön és 48.358.073,- Ft szállítói tartozása, összesen 109.306.193,- Ft tartozása állt fenn, melyből 2016. szeptember 30-áig a teljes tagi kölcsöntartozás, és 18.019.323,- Ft szállítói tartozás, összesen 78.967.443,- Ft tartozás maradt fenn.

A kirendelt szakértői intézet szakvéleményét a bíróság túlnyomórészt irányadónak tekintette, és utalt arra is, hogy az elszámolás megkönnyítése céljából az I. r. és a II. r. alpereseket a tárgyalásra személyes megjelenésre kötelezéssel idézte, ők azonban nem jelentek meg; a II. r. alperes a későbbiekben kapcsolódott be személyesen az eljárásba. Hivatkozott arra is, a szakértői intézet jelezte, a III. r. alperes hiányosan szolgáltatott részére adatokat. A törvényszék szakértő 2 magánszakvéleményét a bizonyítékok értékelése kapcsán kirekesztette, mert a III. r. alperes könyvvizsgálójaként nem tekinthető pártatlannak, másrészt a bíróság által feltett kérdésekre maradéktalanul kizárólag az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek ...i Intézete nevében eljárta szakértő válaszolt; szakértő 2 csak a perben keletkezett adatokra, és a III. r. alperes nyilatkozataira támaszkodhatott, a felperes könyvelésébe ugyanis nem tekinthetett be. Mindezek miatt szükségtelennek tartotta szakértő 2 idézését a tárgyalásra és együttes meghallgatását a szakértői intézet részéről eljárta szakértővel. Kitért arra is, hogy az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek ...i Intézete 70. sorszámú kiegészítő szakvéleményét az alpereseknek azzal a felhívással

küldte meg, hogy jelezzék, ha a szakértő tárgyalásra történő idézését kérik; ennek hiányában akként tekinti, hogy a kiegészítő szakvéleményt nem kifogásolják. Az alperesek ugyanakkor e felhívás ellenére sem indítványozták a szakértő meghallgatását a tárgyaláson, hanem csak a 2016. december 20-án megtartott tárgyaláson kérték ...val együtt személyes meghallgatását.

A törvényszék rámutatott arra is, hogy a 70. számú kiegészítő igazságügyi könyvszakértői szakvélemény szerint a III. r. alperes 2006. szeptember 4-ei bankkivonatot bocsátott rendelkezésére, mely szerint e napon 7.000.000,- Ft kölcsönrészletet visszafizetett. A felperes 2006. évi banknaplójában csak egyszer került feltüntetésre ilyen összegű törlesztő részlet visszafizetése, amit 2006. december 29-én könyvelt le. Mivel a felek a 2006. december 31-én fennálló kölcsönkövetelést (tartozást) egyezően mutatták ki, nem kétséges, hogy a III. r. alperes részéről 2006-ban csak egyszer történt 7.000.000,- Ft visszafizetése. A III. r. alperes által kifogásolt 1.500.000,- Ft összeg tekintetében arra utalt, hogy a kirendelt szakértői intézet lényegében teljes körű elszámolást adott, s ezt az összeget csak ...nak bizonyítékként nem értékelt szakvéleménye rögzítette.

Bár az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek ...i Intézete szakvéleménye a közjegyzői okiratban külön meghatározott 30.000.000,- Ft tartozásból csak 29.800.000,- Ft-ot számolt el, a felperes elismerte, hogy a III. r. alperes ilyen összegű tartozását 2016. szeptember 30-áig maradéktalanul teljesítette. Ezért az elsőfokú bíróság a szakértő részéről végeredményként meghatározott 78.967.443,- Ft tartozást 200.000,- Ft-tal csökkentette, és a III. r. alperest 78.767.443,- Ft, valamint ennek a követelés lejárttá válásától, 2013. június 4-étől a kifizetés napjáig terjedő időre járó, a régi Ptk. 301. § (1) bekezdése, valamint 301/A. § (1) és (2) bekezdései szerint meghatározott késedelmi kamata megfizetésére kötelezte a felperesnek.

Az elsőfokú bíróság a részítélettel elbírált körben az I. r. és a II. r. alperesek személyes marasztalását mellőzte. Hivatkozott arra, hogy az I. r. alperes mögöttes felelőssége a 2006. évi Gt. 30. § (2) bekezdése alapján nem állapítható meg, míg a II. r. alperes - a III. r. alperes törvényes képviselője - a felperessel közvetlen jogviszonyban nem állt, neki külön kárt nem okozott.

* * *

A részítélet ellen a III. r. alperes fellebbezett, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatásával a keresetet vele szembeni teljes elutasítását, másodlagosan a részítélet hatályon kívül helyezését kérte, elsősorban az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértésére, másodsorban a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű kiegészítésének szükségességére hivatkozással.

A III. r. alperes mindenekelőtt azzal érvelt, hogy a 2011. május 30-án kelt közjegyzői okirat nem minősül tartozáselismerésnek, ezért a bizonyítási teher az ő terhére nem fordul át. A tartozáselismerés nem hoz létre a korábbi jogalaptól független új kötelezettségvállalást, nem minősül a marasztalás önálló jogcímének. Ehhez képest a felperes keresetlevelében a követelése jogalapját ténylegesen nem jelölte meg; „a ...i vetőmagüzemmel kapcsolatos tartozás” és a „... helyrajzi számú telephellyel kapcsolatos tartozás” fordulatok jogcímnek nem minősülnek. Az elsőfokú bíróság a 80.000.000,- Ft tagi kölcsön és számlák kiegyenlítésével kapcsolatos tartozással összefüggésben a bizonyítási terhet tévesen telepítette rá; ezzel szemben nem csupán ő maga, hanem a felperes sem értett egyet azzal a megállapításával, hogy a 2011. május 30-án kelt közjegyzői okirat szerinti tartozás tagi kölcsön és számlatartozás alapján áll fenn. Kiemelte azt is, hogy a közjegyzői okiratban éppen 80.000.000,- Ft vonatkozásában tett jogfenntartással nyilatkozatot, és a közjegyző tájékoztatta is őt arról, hogy közvetlen végrehajtás útján ennek az összegben a behajtására nincs lehetőség. Hangsúlyozta, hogy a közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatból az érvényes jogcím

hiányzik, az utólag sem pótolható, emellett pedig a nyilatkozatnak címzettje sincs. Arra is figyelemmel, hogy a tartozás elismerésének kifejezetten és félreérthetetlenül kell megtörténnie, e nyilatkozat a perben csupán egy bizonyítékként lehetne értékelhető.

Az I. r. alperes 2011. június 30-ai nyilatkozatainak a III. r. alperes kötelezettségei kapcsán nincs relevanciája, hiszen a nevezett személy a felperes ügyvezetője volt. A II. r. alperes 2011. július 21-ei taggyűlésén a felperes felé fennálló tartozást elismerő nyilatkozatot korábbi ügyvezetőjeként tette, és őt a taggyűlés csak egy későbbi napirendi pontban választotta meg ismét ügyvezetővé. A II. r. alperes 2013. augusztus 27-én írt levele a követelések elévülése után keletkezett, emellett a III. r. alperes nem tudta, mennyi a tartozása, ezért egyeztető tárgyalást szeretett volna tartani, így tartozáselismerésnek ez az okirat sem tekinthető. Ehhez hasonlóan: a felperes 2013. augusztus 28-án felvett saját taggyűlési jegyzőkönyve sem releváns, hiszen az nem címzett jognyilatkozat, annak tartalmára ráhatással nem volt, és a jegyzőkönyvet alá sem írta.

A III. r. alperes vitatta az elsőfokú bíróságnak a követelések elévülésére vonatkozó álláspontját is. Kizárólagos kötelmi jogi jellegéből következően a tagi kölcsön elévülésére az elévülés általános szabályait kell alkalmazni, azaz a követelések öt év alatt elévülnek. Az elévülést követően az elévülés megszakítását eredményező cselekmények joghatással már nem bírnak. Az adott esetben az állapítható meg, hogy a felperes 2001. október 1-én 5.000.000,- Ft tagi kölcsönt nyújtott, melynek kapcsán a visszafizetés időpontja 2002. december 31-e volt. 2001. június 5-én 10.000.000,- Ft tagi hitelkeretet biztosított azzal, hogy a visszafizetés időpontja 2002. szeptember 30-a. 2002. november 20-án 16.000.000,- Ft tagi kölcsönt nyújtott a részére, melynek kapcsán az okirat 2. pontjában írt ütemezés szerint a visszafizetés 2004. és 2008. között kellett, hogy történjen. 2002. szeptember 20-án 32.500.000,- Ft tagi kölcsönt adott azzal, hogy a visszafizetés időpontja 2005. december 31-e. Ehhez képest a felperes keresetlevelét 2013. november 22-én terjesztette elő. Így a tagi kölcsönszerződések az esedékességtől számított öt év elteltével elévültek, illetve „a felperesre legkedvezőbb értelmezés szerint is” 60.948.120,- Ft tartozásból a keresetindítás időpontjáig 39.000.000,- Ft elévült. A fennmaradó követelésbe beszámítandó az az összeg, amelyet a 30.200.000,- Ft-ból az elévülés bekövetkezését követően fizetett meg, valamint a felperesnek a ... Termeltető, Feldolgozó és Forgalmazó Korlátolt Felelősségű Társaság helyett általa megfizetett 7.302.500,- Ft. Mivel pedig a régi Ptk. 204. § (2) bekezdése értelmében az elévült, azaz bírósági úton nem érvényesíthető követelés biztosítására kötött szerződés semmis, a közjegyzői okiratot erre figyelemmel kell értékelni.

A III. r. alperes arra is utalt, hogy a felperes által csatolt tagi kölcsönszerződések nincsenek összhangban az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek ...i Intézete szakértői véleményében írt tagi kölcsönökkel, sem a kölcsönnyújtás időpontja, sem a kölcsön összege vonatkozásában. Míg a törvényszék 60.948.120,- Ft tagi kölcsönből indult ki, addig a kiegészítő szakértői vélemény mellékletét képező tagi kölcsönszerződések összértéke 63.500.000,- Ft.

Az elsőfokú bíróság tévesen fogadott el 18.019.323,- Ft vevői követelést. Kiemelte, hogy az igazságügyi szakértő nem végzett analitikus könyvelési tételeken alapuló ellenőrzést, mindemellett a tartozáselismerő nyilatkozat időpontjáig 25.413.145,- Ft szállítói tartozás, a keresetlevél benyújtásáig pedig 41.415.021,- Ft ezen a jogcímen fennálló tartozás évült el.

A III. r. alperes kifejtette, az elsőfokú bíróság lényeges eljárási jogszabálysértéseket is vétett. A felperes a 2011. május 30-án kelt közjegyzői okirat 5. pontjából következően igényét a kizárólagos illetékességgel rendelkező Győri Törvényszék előtt érvényesíthette volna, ezért az I. r. alperes lakóhelyére, mint általános illetékességi okra alapítottan a törvényszék nem járhatott volna el az ellene benyújtott, kizárólagos illetékességet tartalmazó közjegyzői okirattól eredő követelés

vonatkozásában. Utalt arra is, hogy a részítélettel elbírált kereseti követelés vonatkozásában az alperesek között pertársaság nem áll fenn, ezért vele szemben a régi Pp. 40. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság nem járhatott volna el.

A törvényszék súlyosan megsértette a régi Pp. 3. § (3) bekezdését akkor, amikor arról tájékoztatta, őt, hogy a III. r. alperest terheli annak bizonyítása, hogy 80.000.000,- Ft tagi kölcsönrel és a számlák kiegyenlítésével nem tartozik. E felhívás ellentétes a felperesnek azzal az előadásával is, hogy követelését nem lehet tagi kölcsön- és számlakövetelésre szűkíteni.

Az elsőfokú bíróság tévesen rekesztette ki a bizonyítékok köréből szakértő 2 igazságügyi szakértő által készített magánszakvéleményt. Utalt arra, hogy szakértő 2 könyvvizsgálóként vele függelmi viszonyban nem áll, pártatlanságát a törvényszék minden bizonyíték nélkül zárta ki. szakértő 2 választ adott a bíróság, illetve a felek összes kérdésére, az pedig csak a szakértők együttes meghallgatása alapján lett volna megítélhető, hogy a felperes könyvelésére ítéleti tényállás mennyiben alapítható.

A III. r. alperes kiemelte azt is, hogy a 2016. december 20-án megtartott tárgyaláson csatolta a ... Bank 73/2006. kivonatszámú bankszámla kivonatát, melynek alapján aggálytalanul megállapítható, hogy 2006. szeptember 4-én, majd 2006. december 18-án is átutalt 7.000.000,- - 7.000.000,- Ft-ot a felperesnek. Ehhez képest az elsőfokú bíróság a kirendelt szakértő téves megállapításait fogadta el, és arra a következtetésre jutott, hogy 7.000.000,- Ft csak egyszer került átutalásra. A törvényszék az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek ...i Intézete részéről eljáró szakértőt nem kötelezte felvilágosítás adására, a ... Termeltető, Feldolgozó és Forgalmazó Korlátolt Felelősségű Társaság, a felperes és közte létrejött jogügyletből eredő 7.302.000,- Ft (helyesen: 7.302.500,- Ft) követeléssel szembeni beszámítással kapcsolatos ellentmondások tisztázása vonatkozásában. A kirendelt szakértő szakvéleménye szerint 7.302.000,- Ft (helyesen: 7.302.500,- Ft) összeggel a szállítói tartozást csökkenteni kell, majd a kiegészítő szakértői vélemény ezzel ellentétesen a tartozás csökkentésére már nem látott lehetőséget. Az elsőfokú bíróság jogszabálysértően járt el, amikor az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek ...i Intézete részéről eljáró szakértőt és a magánszakértőt felvilágosítás adására nem hívta fel, az ellentmondások tisztázása céljából őket nem idézte, ezért a részítélet részben iratellenessé, részben megalapozatlanná vált.

A III. r. alperes végül arra is hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróságtól nem kapott olyan tartalmú felhívást, hogy jelezze, ha a 2016. december 20-ára kitűzött tárgyalásra a szakértő idézését kéri, ennek hiányában pedig a törvényszék úgy tekinti, hogy a szakértői vélemény kiegészítését az alperesek nem kifogásolják. A részítélet meg sem jelölte a határidőt, mely alatt a felhívás szerint az alpereseknek jelezniük kellett volna, ha a szakértő idézését kéri. Azt is számításba véve, hogy a kiegészítő szakértői vélemény kézbesítése és a tárgyalás között hét nap telt el, álláspontja szerint nem reagált elkésetten a 2016. december 20-ai tárgyaláson a nyolc melléklettel ellátott, összetett szakmai kérdésekkel foglalkozó kiegészítő szakértői véleményre. Abból következően pedig, hogy szakértő 2 igazságügyi szakértői véleménye csak 2016. december 19-én készült el, nem is lehetett abban a helyzetben, hogy a kirendelt szakértő kiegészítő véleményének megállapításai kapcsán korábban állást tudjon foglalni.

III. r. alperes a másodfokú eljárásban Gf.II.20.189/2017/33. számú beadványa mellékleteként csatolta a 2005. július 11-én, a 2005. október 27-én és a 2008. február 29-én kelt tagi hitelszerződéseket, valamint a 2007. november 5-eikeltezésű, „Megállapodás a további együttműködésre” című okiratot, és előadta, ezeknek az új bizonyítékoknak az előterjesztése azért nem ütközik a régi Pp. 235. § (1) bekezdésébe, mert azokat az I. r alperestől kapta meg, ő maga

önhibáján kívül volt akadályozott, másrészt pedig az elsőfokú bíróság a régi Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget. Kérte az ítéletábrát, az ezeket az okiratokat aláíró személyeket tanúként hallgassa meg.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság részítéletének helybenhagyását kérte.

Előadta, hogy a 2011. május 30-án kelt, közjegyzői okiratba foglalt III. r. alperesi nyilatkozat a régi Ptk. 242. §-ának megfelelő,összegerszerű tartozást elismerő, hozzá címzett írásbeli nyilatkozat. A tartozáselismerés nem csupán a régi Ptk. szerinti jogcímet tartalmazhatja, és nem jogszabálysértők a tartozásnak az elismerésben szereplő jogcímei. Az elsőfokú bíróság helyesen telepítette tehát a bizonyítási terhet az alperesekre, a III. r. alperes bizonyítása pedig nem vezetett eredményre. A kiegészített igazságügyi szakértői véleményből nemcsak az vált bizonyítottá, hogy a III. r. alperesnek tagi kölcsöntartozás címén 60.948.120,- Ft, szállítói tartozás címén pedig 18.019.323,- Ft tartozása áll fenn, hanem az is, hogy a III. r. alperes a 110.000.000,- Ft elismert tartozásból 80.000.000,- Ft-ot kifejezetten a ...i vetőmagüzemhez kapcsolódóan tartott nyilván, míg 30.000.000,- Ft-ot a gércei telephellyel kapcsolatban kell figyelembe venni.

Az elévülési kifogást érintően a III. r. alperesnek kellett bizonyítania, hogy a tartozáselismerésben rögzített követelés a bíróság előtt nem érvényesíthető, azonban ezt érintő indítványt nem terjesztett elő. A fellebbezésben erre vonatkozóan előterjesztett hivatkozás a régi Pp. 235. § (1) bekezdésébe ütközik. Megjegyezte, hogy a III. r. alperes már a perindítást megelőzően is tudott arról, hogy a követelésének mi a konkrét tárgya, így jogi jelentősége van annak is, hogy az elsőfokú eljárásban még a követelés időelőttiiségére hivatkozással kérte a kereset elutasítását (helyesen: a per megszüntetését). Rámutatott arra, hogy a III. r. alperes 2011. december 6-án tartott taggyűlésén annak ügyvezetője, a II. r. alperes úgy nyilatkozott, a tartozást 2012 májusáig akkor is meg kell fizetni a felperes részére, ha a ...i vetőmagüzemet nem sikerül értékesíteni. A kötelezettség a III. r. alperes 2011. december 31-ei fordulónappal elkészített beszámolójából is kitűnik. Megjegyezte továbbá, hogy az igazságügyi szakértői vélemény alapján az érintett felek nyilvántartásaiban a tagi kölcsönök kumulálódva, folyamatos tagi hitelnnyújtások és törlesztések eredményeként folyamatos elszámolással és kölcsönös főkönyvi szembeállítással voltak nyilvántartva, ekként a III. r. alperes folyamatos törlesztései elévülést megszakító joghatással nem bírtak.

A III. r. alperesnek a Győri Törvényszék kizárólagos illetékességére vonatkozó előadása tekintetében utalt arra, hogy a ...i Törvényszéket illetékességi összeütközés folytán jelölték ki, másrészt pedig egyoldalú jognyilatkozatba foglaltan illetékességi kikötés érvényesen nem tehető.

A magánszakértői vélemény kapcsán az elsőfokú bíróság többször is eredménytelenül nyilatkoztatta az alpereseket szakértő 2 megjelenéséről, és kizárólag az alpereseknek, illetve ...nak róható fel, hogy ez elmaradt. Egyébként a magánszakértői vélemény objektív szakmai érvek és okirati alátámasztás nélküli kinyilatkoztatások, megalapozottan az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek ...i Intézete szakvéleményével kapcsolatosan kétséget nem ébresztettek.

A felperes vitatta, hogy a III. r. alperes által a fellebbezési eljárásban új bizonyítékként csatolt szerződéseket a felek ilyen tartalommal és az okiratok szerinti időpontokban írták alá; véleménye szerint ezek az okiratok a per jelen szakaszában új bizonyítékként már nem érvényesíthetők.

Az ítéletábra mindenekelőtt leszögezi, hogy az elsőfokú bíróság részítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján kizárólag a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül, és nem érintette annak a keresetet elutasító rendelkezéseit.

Az ítéletábra a törvényszék által megállapított tényállást - az elsőfokú eljárás és a másodfokon felvett bizonyítás adatai alapján - az alábbiak szerint egészíti ki.

- A 2001. június 5-én megkötött kölcsönszerződés szerint a III. r. alperes részére a felperes 10.000.000,- Ft tagi hitelkeretet biztosít, melyből 5.000.000,- Ft-ot a III. r. alperes e napon, míg további 5.000.000,- Ft-ot legkésőbb 2001. szeptember 15-éig egyoldalú nyilatkozattal hívhat le. Az ügyleti kamat mértékét a kölcsön átutalásának napjától havi 1 százalékban, esetleges késedelembe esés esetén késedelmi kamatként évi 20 százalékban kötötték ki. A tőke és az ügyleti kamat visszafizetésének határideje 2002. szeptember 30-a volt.
A 2001. október 1-jén megkötött szerződés szerint a felperes a 2001. október 1-jétől számított 30 napig nyitva álló határidővel 5.000.000,- Ft kölcsönt nyújt a III. r. alperesnek azzal, hogy az ügyleti kamat mértéke a szerződéskori jegybanki alapkamat, míg a kölcsönösszeg és a kamat visszafizetésének határideje 2002. december 31-e.
A 2002. szeptember 20-án megkötött szerződés szerint a felperes a III. r. alperesnek a 2002. szeptember 20-tól számított 30 napig nyitva álló határidővel 32.500.000,- Ft tagi kölcsönt nyújt azzal, hogy meghatározták a felhasználási célt is. Az ügyleti kamat mértékeként a szerződéskori jegybanki alapkamat 60 százalékában állapodtak meg, míg a kölcsönösszeg és a kamat visszafizetésének határideje 2005. december 31-e volt.
A 2002. november 20-án megkötött tagi hitelszerződés szerint a felperes 16.000.000,- Ft összegű kölcsönt nyújt a III. r. alperesnek azzal, hogy annak 2004-ben 1.000.000,- Ft, 2005-ben 2.500.000,- Ft, 2006-ban 3.500.000,- Ft, 2007-ben 4.000.000,- Ft, míg 2008-ban 5.000.000,- Ft összeget kell visszafizetnie. Az ügyleti kamat mértéke a mindenkorijegybanki alapkamat 60 százaléka.
- A III. r. alperesnek a 2011. július 21-én megtartott taggyűléséről készült jegyzőkönyv szerint a II. r. alperes előadta, 60.948.000,- Ft vetőmagüzem beszerzésére és fejlesztésére felvett tagi kölcsön törlesztési határideje már korábban lejárt. E tartozáson kívül a felperes felé szállítói kötelezettségéből 51.434.000,- Ft tartozás keletkezett, mely 2011. május 31-ig 48.358.000,- Ft-ra csökkent. 2006. december 31. napjával a felperes felé a tagi kölcsön állománya 76.448.000,- Ft-ot, míg a szállítói tartozás 36.985.000,- Ft-ot tett ki. Ez utóbbi összeg 2007-ben jelentősen nőtt, az év végére elérte az 55.060.000,- Ft-ot. A II. r. alperes a 13. napirendi pontban - már azt követően, hogy a III. r. alperes taggyűlése 7/2011. (07.21.) T.GY. határozatával a társaság ügyvezetőjének megválasztotta - ugyancsak elismerte a felperes felé fennálló mintegy 110.000.000,- Ft tartozást.
- A III. r. alperes 2011. december 6-án megtartott taggyűlésén a II. r. alperes újból előadta, hogy a cégnek közel 110.000.000,- Ft tartozása áll fenn a felperessel szemben, melyet rövid határidőn belül rendeznie kell.
- A III.r. alperes jelenleg is szerepelteti könyveiben a felperessel szemben keletkezett tartozásait.

A fentiek szerint kiegészített tényállás alapján az ítélőtábla megítélése szerint a III. r. alperes fellebbezése csak kisebb részt alapos.

I.

A III. r. alperes illetékességi kifogása tárgyában

A régi Pp. 41. § (1) bekezdése vagyoni jogi ügyek tekintetében lehetővé teszi a feleknek, hogy a felmerült jogvitájukra vagy a meghatározott jogviszonyból eredő jövőbeli jogvitájuk esetére - törvény eltérő rendelkezése hiányában - kikössék valamely bíróság illetékességét (alávetés); e § (3) bekezdése értelmében pedig a kikötött bíróság - törvény eltérő rendelkezése vagy a felek eltérő megállapodása hiányában - kizárólagosan illetékes. Valamely bíróság kizárólagos illetékességére vonatkozó alávetés ugyanakkor mindig az érintett felek megállapodásán alapul, a III. r. alperesnek közjegyző előtt megtett 2011. május 30-ai nyilatkozata viszont egyoldalú nyilatkozat, mely ekként a Győri Törvényszék illetékességének kikötésére nem alkalmas.

A felperes által perben érvényesített követelések a perbe vitt igény jellegéből következően ugyanabból a jogviszonyból erednek, ezért az alperesek között a régi Pp. 51. § b) pontja szerinti pertársaság áll fenn; a pert a régi Pp. 40. § (3) bekezdéséből következően a felperes az alperesek bármelyikére illetékes bíróság előtt megindíthatta. Az adott esetben a Székesfehérvári Törvényszék 17.G.40.117/2013/7. számú végzését részben megváltoztatva a Fővárosi Ítélőtábla 10.Gpkf.43.816/2014/2. számú végzésével rendelte a keresetlevelet a ...i Törvényszékre áttenni, amelynek illetékességét a régi Pp. 29. § (1) bekezdése értelmében az I. r. alperes hatósági igazolvánnyal igazolt belföldi lakóhelye alapozta meg.

II.

A 2011. május 30-ai közjegyzői okirat jogi minősítése

A régi Ptk. 242. § (1) bekezdése alapján a tartozáselismerés a tartozás jogcímét nem változtatja meg, de az elismerőt terheli annak bizonyítása, hogy tartozása nem áll fenn, bírósági úton nem érvényesíthető, vagy a szerződés érvénytelen. A tartozáselismerés érvényességéhez e § (2) bekezdése csupán azt az alaki feltételt kívánja meg, hogy a másik félhez intézett írásbeli nyilatkozattal történjék; elegendő, ha a nyilatkozat tartalmából kitűnik a tartozáselismerés ténye (BH 2001.170.). Az adott esetben az okirat tartalma nem hagy kétséget abban a vonatkozásban, hogy a tartozáselismerés címzettje, az abban foglalt követelés jogosultja a felperes, a nyilatkozat maga pedig kifejezett, egyértelmű, és feltételhez nem kötött, ezért ahhoz a tartozáselismerés következményei fűződhetnek (EBH 2000.309.). A régi Ptk.-nak abból a rendelkezéséből, miszerint a tartozás elismerése a tartozás jogcímét nem változtatja meg, nem következik, hogy a tartozáselismerő nyilatkozatban a jogcímét egzakt módon kell megjelölni. Más kérdés, hogy a tartozás jogcímét, az érvényesíteni kívánt jogot a felperesnek a keresetlevélben meg kell jelölnie [rég. Pp. 121. § (1) bekezdésének c) pontja; EBH 2001.411.], és a kereset jogalapja nem lehet önmagában a tartozáselismerő nyilatkozat. A perben az pedig nem volt vitás, hogy a felperes

igényét egyrészt a létrejött tagi kölcsönszerződések, másrészt pedig a szállítói követelések alapozzák meg.

III.

A peresített követelés elévülésének kérdése

Az ítéletábra nem osztotta a törvényszéknek azt az álláspontját, miszerint a tagi kölcsönből származó követelés - annak vegyes, részben dologi jogi jellemzőiből fakadóan - a tagsági jogviszony fennállása alatt nem évülhet el. Ezzel szemben a tagi kölcsön megfizetése iránti követelés tisztán kötelmi jellegű, arra a dologi jog szabályai nem alkalmazhatók, így a régi Ptk. 324. § (1) bekezdése értelmében az e jogcímen alapuló követelések is öt év alatt elévülnek (Fővárosi Ítéletábra 14.Gf.40.286/2011/4. számú ítélete). Vizsgálni kell ugyanakkor, hogy a tartozásnak a III. r. alperes részéről való elismerése megtörtént-e, hiszen az erre vonatkozó jognyilatkozat a régi Ptk. 327. § (1) bekezdése alapján az elévülést megszakítja. A bírói gyakorlat a tartozásnak a kötelezett részéről való elismerésének (amely nem azonos a tartozáseilmeréssel) az elévülést megszakító hatását a jogosult érdekeinek szem előtt tartásával méltányosan bírálja el, és nem kíván meg írásbeli alakot, hanem csak azt, hogy a tartozás elismerése kifejezett és határozott, a követelés beazonosítására alkalmas legyen (BH 1978.254., BDT 2013.2853.); adott esetben ilyennek minősül a kölcsön visszafizetésének megkezdése is (BH 2012.171.). Arra a III. r. alperes helyesen hivatkozott, hogy a tagi kölcsönszerződések túlnyomó többségét érintően a keresetlevél benyújtásáig a teljesítési határidő lejártától számítottan öt év már eltelt, és ugyanez a helyzet a szállítói követelések esetében is. A III. r. alperes mérlegében jelenleg is szerepelteti a felperes irányába keletkezett, álláspontja szerint elévült tartozását, és az e mérleget tartalmazó beszámolókat - a 2006. évi Gt. 141. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti kizárólagos hatáskörében, illetve a Ptk. 3:109. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva - a taggyűlés határozataival elfogadta. Arra figyelemmel, hogy a III. r. alperes mérlege e kötelezettségeket a keresetlevélnek 2013. november 22-én a Székesfehérvári Törvényszéknél történő benyújtását megelőzően is tartalmazta, nincs jelentősége annak, hogy a III. r. alperes könyvvizsgálója, szakértő 2 tanúkenti meghallgatása során úgy nyilatkozott, a peresített követelést számvitelileg kivezetni nem lehet. Mindemellett nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a közjegyzői okiratba foglalt tartozáseilmerő nyilatkozaton kívül a II. r. alperes a III. r. alperes képviselőjében eljárva 2011 és 2013 között a tartozás fennállására vonatkozóan számos nyilatkozatot tett, tartalmában egyezően édesapjának, az I. r. alperesnek a felperes tulajdonosaihoz intézett, 2011. június 30-án kelt levelében foglaltakkal. Az ítéletábra értékelte végül a felperes korábbi, valamint a III. r. alperes jelenlegi ügyvezetője közötti szülő-gyermek viszonyt, valamint azt is, hogy a III. r. alperes 30.200.000,- Ft tartozását (még jelen per alatt is) részletekben a felperes részére teljesítette. E körülmények összessége a tartozás elismerését jelenti, amely az elévülés megszakadásához vezetett (Debreceni Ítéletábra Pf.II.20.850/2011/4. számú végzése).

IV.

Bizonyítás felvétele a másodfokú eljárásban

A III. r. alperes helyesen hivatkozott arra, hogy szakértő 2 magánszakértő véleményét az elsőfokú bíróság indokolatlanul rekesztette ki a bizonyítékok köréből. szakértő 2 szakvéleményét ugyanúgy a peradatokra alapozta, mint az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek ...i Intézete részéről eljáró szakértő, és pártatlanságát sem lehet alappal kétségbe vonni. A törvényszék az igazságügyi szakértői vélemény kiegészítését 2016. december 12-én kézbesítette az alpereseknek azzal a felhívással, hogy 2016. december 15-éig jelezzék, ha a szakértő tárgyalásra való idézését kérik; ha ezt nem kérik, úgy akként tekinti, hogy a szakértői vélemény kiegészítését nem kifogásolják. E határidő a kiegészítő szakértői vélemény kontrollálására az alperesek számára indokolatlanul rövid volt, másrészt pedig az alperesek a kiegészítő magánszakértői véleményt annak elkészülte után azonnal csatolták. Ezért nem róható a III. r. alperes terhére a régi Pp. 141. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés megsértése. szakértő 2 magánszakértői véleményét tehát az elsőfokú bíróságnak a szabad bizonyítás keretén belül [rég Pp. 3. § (5) bekezdése] a bizonyítékok körében értékelnie kellett volna (BH 2007.192.), és mivel az ellentétben állt a bíróság által kirendelt szakértő véleményével, azok ütköztetésével meg kellett volna kísérelnie az ellentmondások feloldását, ennek eredménytelensége esetén pedig - a fél kérelme alapján - további bizonyítási eljárás lefolytatásának lett volna helye (BH 2012.175.). Az ítélet tábla ugyanakkor az ellentmondások feloldására a másodfokú eljárásban további szakértői bizonyítást rendelt el (ennek során a korábban az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek ...i Intézete részéről eljáró ... igazságügyi könyvszakértői véleményét már saját nevében adta), és nem tartotta szükségesnek a régi Pp. 252. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság részítéletének hatályon kívül helyezését.

Az igazságügyi szakértő a másodfokú eljárásban előterjesztett kiegészítő szakértői véleményében azt állapította meg, hogy 2011. május 30-án a III. r. alperesnek 60.948.120,- Ft tagi kölcsön, valamint 41.055.573,- Ft szállítói tartozása, mindösszesen 102.003.693,- Ft tartozása állt fenn. Figyelemmel arra, hogy a III. r. alperes azóta a szállítói tartozásból 30.200.000,- Ft-ot részletekben megfizetett, és további 538.750,- Ft kompenzáció történt, a szállítói tartozás 10.316.823,- Ft-ra, míg a teljes tartozás 71.264.943,- Ft-ra csökkent. Az elsőfokú bíróság ítélete szerinti 78.767.443,- Ft tartozásból a felek egyező előadására figyelemmel 200.000,- Ft időközben megfizetett részletet, valamint további 7.302.500,- Ft-ot, mindösszesen 7.502.500,- Ft-ot helyezett levonásba. Ennek oka az volt, hogy a III. r. alperes 2006. szeptember 4-ei utalását tagi kölcsön visszafizetéseként könyvelték ugyan le, azonban ezt az utalást a felperes és a III. r. alperes is számlakiegyeztetésre számolta el, majd a 2006. szeptember 8-án banknapló további 302.500,- Ft átutalását rögzítette. A szakértő hangsúlyozta, hogy az ... Tanácsadó Korlátolt Felelősségű Társaságnak a felperesnek a 2006. január 1-je és 2011. május 31-e között időszakra vonatkozó célvizsgálatáról szóló, 2012. április 18-án kelt jelentése annak hiányosságai folytán nem megalapozott, másrészt pedig azt is, hogy tagi kölcsönre 7.000.000,- Ft megfizetését csak egyszer lehet elszámolni. A kirendelt szakértő e megállapításaival szakértő 2 is egyetértett, és ugyancsak egyezően állapították meg a tagi kölcsön tartozás 2011. május 30-ai összegét. Figyelemmel arra, hogy a magánszakértői szakvéleményben szereplő 24.708.759,- Ft elmaradt bevételre a III. r. alperes hivatkozni nem kívánt, a kirendelt szakértő szakvéleménye és a magánszakértői vélemény között eltérés csupán két ponton maradt fenn. Míg ... igazságügyi könyvszakértő a követelések esetleges elévülésére nem volt tekintettel, addig szakértő 2 ezt értékelte, másrészt pedig a magánszakértő a szállítói követelések kapcsán vitatta a 48.358.073,- Ft kiindulópontot, mivel - álláspontja szerint - a kirendelt szakértő nem vizsgálta meg, hogy az analitikusan könyvelt tételek milyen tényeken alapulnak, azokat a III. r. alperes ellenjegyezte-e, a számlákat befogadta-e.

Az elévülés kapcsán a másodfokú bíróság véleménye szerint abból kell kiindulni, hogy ez jogkérdés, és a felperes követelései a fentiek szerint nem évültek el. Mindemellett pedig a III. r.

alperes tartozását számos alkalommal elismerte, így nem volt jelentősége annak, hogy az analitikusan könyvelt tételek milyen tényeken alapulnak. Ugyanakkor a felperes alap nélkül kifogásolta azt, hogy 7.302.500,- Ft tételt érintően a szakvélemény alá nem támasztott számviteli végkövetkeztetést tartalmaz; a fellebbezési eljárásban kiegészített bizonyítási eljárás eredményeként pedig az volt megállapítható, hogy a III. r. alperesnek 71.264.943,- Ft tartozása maradt fenn.

Bár igazságügyi könyvszakértő azt állapította meg, hogy a tagi kölcsön tartozás a 2004. július 7-étől nyújtott kölcsönökből maradt fenn, és az ezt az időpontot követően keletkezett kölcsönszerződések nem álltak rendelkezésre, azonban az ítéletábra jogi álláspontjából következően nem volt jelentősége annak, hogy a III. r. alperes által a fellebbezési eljárásban csatolt újabb szerződések hitelesek-e, ezért a III. r. alperesnek az okiratokat aláíró személyek tanúkénti meghallgatási iránti bizonyítási indítványát elutasította.

A fentiek miatt az ítéletábra az elsőfokú bíróság részítéletét a régi Pp. 253. § (2) bekezdésére hivatkozással annak fellebbezett részében részben és akként változtatta meg, hogy a III. r. alperest terhelő marasztalási összeget 71.264.943,- Ft-ra, és ennek 2013. június 4-étől 2013. június 30-áig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat, 2013. július 1-jétől a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat hét százalékkal növelt összegű kamatára szállította le, míg ezt meghaladóan a részítéletet helybenhagyta. Az elsőfokú részítéletnek a kamat mértékét érintő részbeni megváltoztatását az indokolta, hogy a régi Ptk. 301/A. § (2) bekezdésének a késedelembe esés időpontjában hatályos szövege szerint gazdálkodó szervezetek között a késedelmi kamat mértéke a fentebb említett időpontban érvényes jegybanki alapkamat hét, nem pedig nyolc százalékkal növelt összege.

Az ítéletábra a régi Pp. 81. § (1) bekezdése alapján kötelezte a túlnyomórészt eredménytelenül fellebbező felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 991.070,- Ft másodfokú perköltséget. Abból indult ki, hogy a fellebbezési eljárásban a pernyertesség - perveszteség aránya a felperesre kedvezőbben 90,5 százalék - 9,5 százalék. A másodfokú bíróság mindkét fél másodfokú jogi képviselői költségét a bíróság eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének b) pontja, (5) bekezdése, továbbá 4/A. § (1) bekezdése alapján - általános forgalmi adót is számításba véve - határozta meg, és a III. r. alperes javára figyelembe vette a lerótt 2.500.000,- Ft fellebbezési eljárási illeték, valamint az előlegezett 180.200,- Ft szakértői díj 9,5 százalékát is, és az ekként fennmaradó különbözet megfizetésére kötelezte a III. r. alperest.

A felperes a Gf.II.20.189/2017/3. számú beadványán illetékbélyegben tévesen lerótt 8.000,- Ft illeték visszatérítését igényelheti az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 80. § (1) bekezdésének i) pontja alapján a Nemzeti Adó- és Vámhivatal ... Megyei Adó- és Vámigazgatóságától.

G y ő r , 2018. március 14.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Szabó Péter sk. előadó
bíró

Dr. Mészáros Zsolt sk. bíró

A kiadmány hitelűl
kiadó: